

Najviac účastníkov bolo z Maďarska, a to 13, a ako ďalšie socialistické krajiny boli zastúpené Poľsko, Rumunsko a Bulharsko. Tak sa opäť ukázalo, že príklad právnych historikov Československa a Maďarska už po druhý raz - totiž po konferencii v Krakove r. 1973 - dal popud na to, aby aj právni historici iných stredoeurópskych krajín usporiadali podobné a veľmi plodné stretnutia.

Karpat

Právnohistorická konferencia v Rumunsku

Po poľských a rakúskych právnych historikoch (pozri v tomto čísle správy o konferenciách v Krakove r. 1973 a v rakúskom meste Krems r. 1974) najnovšie aj rumunskí právni historici čerpali podnet z československo-maďarských právnohistorických konferencií. Podľa vzoru týchto konferencií, na ktorých sa tiež zúčastňovali, usporiadali teraz 12.-14.9. 1974 podobné podujatie v prímorských kúpeľoch Mamaia. Organizátorom bolo Združenie vedeckých pracovníkov Rumunska. Konceptia programu konferencie presahovala ponad rámec dejín štátu a práva do príslušných vedeckých oblastí sociológie a etnografie. Tematika konferencie znela takto: Základy duchovnej a spoločenskej kultúry v prvých formách zákonodarstva. Primerano tomuto tematickému vymedzeniu potom práca konferencie prebiehala v týchto troch osobitných sekciách: 1. duchovná a spoločenská kultúra ako zdroj prvých foriem zákonodarstva, 2. technika, štruktúra a typológia prvých pamiatok zákonodarstva, 3. prvé pamiatky zákonodarstva, ako sa prejavili pri vypracovaní veľkých zákoníkov. Tieto tri sekcie zasadali počas troch dní konferencie súbežne. To bolo z tej stránky nevýhodné, lebo prítomnosťou na jednej z nich strácal účastník konferencie možnosť vypočuť si referáty prednesené v tom istom čase v druhých dvoch sekciách. Okrem toho väčšina referentov nepredložila vopred písomne svoje referáty. Prevalu na účasti mali domáci bádatelia. Ostatní účastníci prišli hlavne zo socialistických krajín. Okrem toho došli po 1-2 účastníkoch bádatelia z Anglicka, Francúzska, Švédska, NSR, Rakúska, Grécka, Juhoslávie a Iráku. Nakoľko si usporiadatelia obzvlášť vážili československých a maďarských právnych historikov ako iniciátorov podobných konferencií, tešili sa účastníci z Československa a Maďarska obzvlášťnej pozornosti hostiteľov. Preto ich aj určovali za členov predsedníctva jednotlivých sekcií. Z Ústavu štátu a práva SAV v Bratislave sa na konferencii zúčastnil doc. dr. L. Bianchi, CSc. (predniesol referát o obyčajovom práve na slovenskej feudálnej dedine a v slovenských mestách, predsedal v sek-

cií II. na 3. deň konferencie) a doc. dr. J. Karpat CSc. (predniesol referát o zápolení medzi uhorským kráľom a feudálnymi stavmi o podiel na zákonodarnej moci, predsedal v III. sekcii na 2. deň konferencie). Z Právnickej fakulty Univ. Komenského v Bratislave došli na konferenciu JUDr. J. Klímko (referoval o niektorých hľadiskách na právo Veľkej Moravy), JUDr. Š. Mertanová a JUDr. G. Železková. Organizátormi konferencie boli známi rumunskí právni historici, profesori V. Gionea, A. Herlea a E. Cernea. Patrí im veľké uznanie za to, že úspešne uskutočnili vo svojej vlasti podujatie, ktoré tak účinne napomáha spoluprácu bádateľov v oblasti dejín štátu a práva v spriatelených socialistických krajinách.

Karpat

Česko-německé právněhistorické kolokvium 1974

U příležitosti 25. výročí vzniku Německé demokratické republiky a v rámci 10. setkání právních historiků českých a berlínských se konalo dne 22. října 1974 odpoledne ve sborovně PF UK v Praze za velmi četné účasti česko-německé právněhistorické kolokvium, jež bylo dovršením již téměř desetileté spolupráce mezi oddělením dějin státu a práva Humboldtovy university v Berlíně a katedrou dějin státu a práva právnické fakulty UK v Praze.

Zasedání zahájil doc.dr. J. Kincl přivítáním hostů z berlínské Humboldtovy university. Poté předal slovo doc. I. Melzerové z Humboldtovy university, která přednesla referát na téma "Zur Frage der Periodisierung der sozialistischen Entwicklung in der Deutschen Demokratischen Republik". Doc. Melzerová vyzvedla historický význam VŘSR a vzniku prvního socialistického státu SSSR, neboť pod vlivem SSSR nastoupily po druhé světové válce i další země cestu k socialismu.

Doc. Melzerová zdůraznila význam konference vítězů 2. světové války, která se konala od 17.7. do 2.8.1945 v Postupimi, a která položila základy budování jednotného Německa. Úkoly, které stanovila (denacifikace, demilitarizace, demokratizace), měla realizovat Kontrolní rada, které podléhaly jednotlivé okupační správy v Německu. Doc. Melzerová se dále podrobněji zabývala zákonodárnou činností Kontrolní rady, postavením komunistické strany v sovětské zóně a sloučením komunistické strany se sociálně demokratickou stranou ve Sjednocenou socialistickou stranu v roce 1946. Doc. Melzerová vyzvedla skutečnost, že v sovětské zóně byly realizovány významné změny směrem k socialismu (postupné znárodnování průmyslu a uskutečňování pozemkové reformy).